

לקוטי משנה

פירושים מובחרים של מפרשי המשנה

• על ששה סדרי משנה •

סדר טהרות

מדא

ליקט וסידר בס"ד מנחם דב שיש
בהר"ר אברהם הלוי זצ"ל

• ירח האיתנים תשס"ה •

קערה ושולי אסקוטלא של זכוכית שהתקינן לתשמיש, טהורין.
 קרטסן או שפן בשופין, טמאין: = אספקלריא, טהורה. ותמחוי
 שעשאו אספקלריא, טמא. ואם מתחלה עשאו לשם אספקלריא,
 טהור. תרוד שהוא נותנו על השלחן, אם מקבל כל שהוא, טמא.
 ואם לאו, רבי עקיבא מטמא, רבי יוחנן בן גורי מטהר:

ר"ע מברטנורא

יש בו בית קיבול: שולי קערה ושולי אסקוטלא. כשנשבר מקום תשמיש נשאר הבית קיבול קטן
 והופכו ומשתמש בו, ואפילו הכי טהורים, דלא חשיבי השולים כלי, מפני מקום השבר שמוק לידים
 כשזוחים בו: קרטסן או שפן. היקום ועשאו חלקים עד שראוין להשתמש באותו בית קיבול, טמאים,
 דלא הוו מו שבר כלי: בשופין. כלי שזרפין וזרטי כחל מסירים בו החלודה ומחליקים בו הכלים. מרגום
 הזרפים, שופינא. לימ"א נלע"ו: = אספקלריא. מראה של זכוכית שהאשה רואה בה את פניה. ונלע"ו
 אספקל"ו. ואפילו יש לה בית קיבול טהורה, לפי שאינה עשויה לקבל אלא לראות זורת הפנים: תמחוי.
 כמין קערה גדולה של זכוכית: תרוד. קף של זכוכית: ואם לאו. אם כשנותנו על השלחן או על דבר
 פשוט הוא מתגלגל לכאן ולכאן ועספר מה שנמוכו, לפי שחמיו חד ואינו עומד: ר' עקיבא מטמא.
 הואיל ויש לו בית קיבול. והלכה כר' עקיבא:

לקרטי משנה

שיקבל טומאה או לא. שולי קערה ושולי אסקוטלא של זכוכית שהתקינן לתשמיש. שנשבר כל
 שפתותיה סביב. אות רב. ונשאר רק הבית קיבול שמאחוריו שלם ויחדו להשתמש בבית
 קיבול ההוא. אות רג. טהורין. דמקום השבר מסרט היד בשעת תשמישו וצריך להחליקו קודם
 שישתמש בו, והרי כל הכלים יורדין לטומאה במחשבה [כסוף פרק כ"ה]. קרטסן, או שפן
 בשופין. אות רד. על כל פנים אין בהשפה עוקצין וחדודין לסרט היד. תפ"י.

משנה ב. ותמחוי שעשאו אסקלריא. תמחוי של זכוכית שיחדו אחר כך לאסקלריא. אות
 רה. טמא. דיחוד בלי מעשה לא מהני לבטל מכלי תורת קבלת טומאה דמעיקרא,
 כפרק כ' משנה ד', וטעמא הוא משום דאין שום כלי עולה מטומאה במחשבה רק בשיעור
 מעשה [כסוף פרק ה']. תפ"י. ואם מתחילה עשאו לשם אסקלריא, טהור. שבתחילה עשה את
 התמחוי לשם ראי אף על גב שפעמים משתמש בו גם כקערה, אינו מקבל טומאה כיון
 שתחילה אינו עשוי לקבלה. מ"מ. תרוד שהוא נתנו על השולחן וכו'. אות רו. משום דסתם
 תרוד אינו עשוי להניחו עם מה שבתוכו על השולחן אלא אוחזו בידו עם האוכל ומכניסו
 לפיו, ורבי עקיבא חשיב ליה כלי קיבול אף על פי שאינו מקבל כשמניחו על השולחן שהוא
 חד מאחוריו או סגלגל ונשפך בהנחתו, כיון שהוא מקבל כשאוחזו ביד ודרך תשמישו בכך

